

سیر مطالعاتی
عقاید و کلام اسلامی

www.ketab.ir

تهیه و تنظیم :
جمعی از اساتید دانش کلام

عنوان: سیر مطالعاتی عقاید و کلام اسلامی
 تکرار نام پدیدآور: تهیه و تنظیم جمعی از اساتید دانش کلام؛ معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه
 مشخصات نشر: قم، انتشارات مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۶
 مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص، جدول
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۰-۷۶-۲
 وضعیت فهرست نویسی: فیفا
 موضوع: کلام- تاریخ- کتابشناسی
 موضوع: کلام- کتابشناسی
 موضوع: عقاید- تاریخ- کتابشناسی
 موضوع: اصول دین- تاریخ- کتابشناسی
 شناسه افزوده: حوزه علمیه قم، معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه
 شناسه افزوده: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶، ۸۴ س ۸/۷۸۳۵ Z
 رده بندی دیویی: ۲۹۷۴۹/۱۶
 شماره کتابشناسی: ۴۳۷۶۲۳۳

سیر مطالعاتی

عقاید و کلام اسلامی

تهیه و تنظیم: جمعی از اساتید دانش کلام

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: دوم، بهمن ۱۳۹۸

ناشر: مرکز مدیریت حوزه های علمیه

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۰-۷۶-۲

لطفاً نظرهای ارزشمند خود را به آدرس:

قم، انتهای بلوار پیامبر اعظم (ع) (جمکران)، مجتمع دارالولاية،

معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه

تلفن: ۰۲۵-۳۷۲۵۵۸۹۰

و یا به آدرس اینترنتی

dm.motahari@ismc.ir ارسال فرمائید.

www.tahzib-howzeh.ir

مراکز بخش:

معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه

قم، مدرسه علمیه دارالشفاء، فروشگاه انتشارات مرکز مدیریت حوزه های علمیه:

۰۲۵-۳۷۷۴۸۳۸۳

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۱۲.....	ملاحظات برای دانش پژوهان
۱۵.....	معرفی کلی مراحل سیر مطالعاتی عقاید و کلام اسلامی
۱۷.....	سیر مطالعاتی دوره‌ی عمومی
۲۲.....	سیر مطالعاتی دوره‌ی پیشرفته
۲۸.....	سیر مطالعاتی دوره‌ی پاسخ به شبهات عقیدتی
۳۷.....	کتابشناسی دوره‌ی عمومی
۷۱.....	کتابشناسی دوره‌ی پیشرفته
۱۲۳.....	کتابشناسی دوره‌ی پاسخ به شبهات عقیدتی

مقدمه

«علم کلام» از کهن‌ترین علوم اسلامی و از مهم‌ترین دانش‌های بشری است. «علم کلام» دانشی است که به تبیین گزاره‌های بنیادین دینی پرداخته به اساسی‌ترین شبهات و پرسش‌های بشر در طول تاریخ با دوا ابزار عقل و وحی پاسخ می‌دهد.

از آنجا که موضوع و غایت علم کلام از والاترین رسالت‌ها در حوزه دین است، از این رو آن دانش را اساس معارف دینی در هر عقیده و آیینی به شمار آورده‌اند و در تعریف آن گفته‌اند: «علم به قواعد اعتقادی دینی، برگرفته از ادله یقینی».

تردید نیست که دفاع از عقاید دینی و پاسداری از سنگ‌های اعتقادی و ایدئولوژیکی یکی از اهداف مقدس و برنامه‌های خطیر پیامبران الهی بوده و ارزش بسیار والایی برخوردار است؛ و بدین جهت می‌توان گفت: تاریخ علم کلام با تاریخ ادیان آسمانی گره خورده است.

در اهمیت این موضوع همین کافی است که امام صادق علیه السلام دانشمندان شیعه را مجاهدانی دانسته است که رویاروی شیطان و جنود او به مصاف ایستاده و از هجوم آنان بر عقاید شیعیانی که قدرت پاسخگویی به شبهات شیاطین را ندارند، جلوگیری می نمایند و حتی ارزش جهاد اعتقادی آنان را از جهاد با جسم و جان بالاتر توصیف نموده است.^۱

امین الاسلام طبرسی در ذیل آیه شریفه «فَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا»^۲ گفته است: این آیه دلالت می کند بر این که برترین جهادها و ارزشمندترین آنها نزد خداوند سبحانه، جهاد متکلمان در پاسخگویی به شبهات دشمنان دین و پیروان باطل است.^۳

با توجه به همین جایگاه رفیع علم کلام در تاریخ اسلام و در دفاع از حوزه معارف دین است که این علم در گذشته و حال، توجه شخصیت های علمی بسیاری را به خود جلب نموده و تصنیفات و آثار علمی گرانبهایی از آنان برجای مانده است که از ذخایر ارزشمند فرهنگی و دینی به شمار می رود. البته علم کلام در بستر تاریخی خود، سیر تکاملی و صعودی در جهت توسعه و تعمیق مسائل جدید داشته است.

۱. الاحتجاج، جلد ۱، صفحه ۱۷

۲. فرقان/۵۲

۳. مجمع البیان، جلد ۷، صفحه ۲۷۳